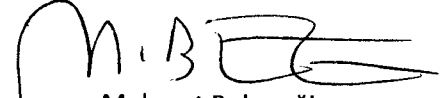

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Binali Yıldırım tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 12.04.2018

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul Milletvekili

1984 yılında çay tekelinin kaldırılmasıyla birlikte özel sektör işletmeleri ile rekabet etmek zorunda bırakılan ÇAYKUR, 2002 yılında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilgili kuruluşu haline getirilmiş, 2017 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile Türkiye Varlık Fonu'na devredilmiştir.

ÇAYKUR 2017 yılı Faaliyet Raporu'na göre; 2017 yılı için 131 milyon TL kâr öngörülmüş, ancak faaliyet döneminin 268 milyon TL zarar ile kapatıldığı belirtilmiştir. 2002-2017 yılları arasında ÇAYKUR'un kâr-zarar tablosu şu şekildedir:

YILLAR	KÂR (bin TL)	ZARAR (bin TL)	YILLAR	KÂR (bin TL)	ZARAR (bin TL)
2002		30.754	2010		26.991
2003		68.341	2011		74.557
2004	24.061		2012		64.828
2005	50.023		2013		39.301
2006	32.258		2014	12.062	
2007	9.677		2015	22.671	
2008		8.832	2016	82.124	
2009		23.209	2017		267.742

2002-2017 yılları arasında ÇAYKUR'un kar-zarar tablosuna bakıldığında 16 yılda sadece 7 yıl kâr edildiği, 9 yılın zarar ile kapatıldığı görülmektedir. Öyle ki; söz konusu yıllar arasında 232 milyon TL kâr ederken, 604 milyon TL zarar etmiştir.

2017 yılında yaş çay üreticisi 212.692'den 214.176 ve çaylık alan 829.505 dekardan 834.889 çıkmış, fabrikaların kapasite kullanımı 8 bin 650 ton/günden 9 bin 90 ton/güne çıkarılarak, yaş çay üretim kapasitesi %5 arttırılmıştır. Ekim alanı ve kapasite artışına karşın 2017 yılında tam üretim tutarında 34 bin ton azalışla %2, kapasiteden yararlanma oranında %20, üretim verimliliğinde %3'lük

28061

bir düşüş gerçekleşmiştir. Bu nedenle ÇAYKUR'un 2017 yılında satın aldığı çay miktarı, bir önceki yıla göre 162.151 ton azalarak 525 bin tonda kalmış, kuru çay üretimi de 45 bin ton azalarak 89 bin ton, tüm üretim miktarı ise 33.747 bin ton azalarak 1.714.778 ton, çay satış miktarı ise 16.032 ton azalarak 106.636 ton olarak gerçekleşmiştir. Bununla birlikte memur sayısında %8, sözleşmeli işçi sayısında %2, toplam işçi sayısında %25'lik bir azalışa karşın işçiler için yapılan harcamalarda bir önceki yıla göre %4'lük bir artış söz konusudur.

Bu bağlamda;

- 1. 2017 yılında yaş çay üretici sayısı, çay tarım alanları ve fabrikaların kapasite kullanımındaki artışına ve 2016 yılında kar edilmesine rağmen 2017 yılında ÇAYKUR'un zarar etmesinin gerekçesi nedir?**
- 2. Fabrikaların kapasite kullanım oranı arttırılmasına rağmen kapasite kullanım oranı ve verimlilikteki azalışın nedeni nedir?**
- 3. Ekim alanı ve işleme kapasitesinin artmasına rağmen ÇAYKUR'un zarar etmesinden sorumlu olan ÇAYKUR yönetimi ile ilgili herhangi bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz?**
- 4. ÇAYKUR'un zarar etmesinden son zamanlarda ilgilenmeye başladığı amaç dışı faaliyetlerin (DİDİ ve stevia bitkisinden şeker üretimi gibi) etkisi var mıdır?**
- 5. ÇAYKUR zarar etmesi, düşük miktarda yaş çay satın alması ve kuru çay üretmesi yavaş yavaş çay tarımı ve sanayisinden çekilmesi anlamına mı gelmektedir? Türkiye Varlık Fonu'na devredilen ÇAYKUR, önümüzdeki yıllarda özelleştirilecek midir?**
- 6. ÇAYKUR zarar ederken, ÇAYKUR Genel Müdürü İmdat Sütüoğlu'nun Yönetim Kurulu Başkanı olduğu ÇAYTAŞ adlı şirketin kar etmesini neye bağlıyorsunuz; ÇAYKUR'un kar getirecek faaliyet alanlarının ÇAYTAŞ adlı şirkete devredilmiş olmasının anlamı nedir?**